

Wiadomości Adwokatury 24 lutego 2023 r.

Prezydium NRA solidaryzuje się z narodem ukraińskim

- **Solidarność z narodem ukraińskim oraz sprzeciw wobec imperialnych dążeń władz Rosji, naruszających bezpieczeństwo Europy i całego świata, wyraziło Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej.**
- **Uchwałę w tej sprawie podjęto 24 lutego, w rocznicę wybuchu wojny w Ukrainie.**

Uchwała Prezydium NRA

Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej, w rocznicę napaści Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę, wyraża zdecydowany sprzeciw wobec imperialnych dążeń władz Rosji, naruszających bezpieczeństwo Europy i całego świata.

Solidaryzujemy się z narodem ukraińskim bohatersko walczącym z najeźdźcą w obronie podstawowych wartości ludzkich, takich jak: życie, wolność i godność, stanowiących fundament demokracji, zapewniającej stabilność i rozwój społeczny.

[\(czytaj uchwałę Prezydium NRA\)](#)

uchwała
Prezydium NRA

ADWOKATURA
POLSKA

PREZYDIUM NRA

www.adwokatura.pl

Adw. P. Stęchły: zmiany w kodeksie etycznym adwokatów na finiszu

- Prace nad zmianami w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu w zakresie reklamy i informacji handlowej są na finiszu - mówi w rozmowie z red. Szymonem Cydzikiem adw. Przemysław Stęchły, przewodniczący Zespołu ds. opracowania projektu tych zmian.
- Rozmowa ukazała się na łamach "Rzeczpospolitej" 24 lutego w kontekście skargi Komisji Europejskiej do TSUE przeciw Polsce, Malcie i Słowenii za niewdrożenie dyrektywy usługowej.

Adw. Przemysław Stęchły podkreśla, że stopień zaawansowania tych prac, to efekt determinacji obecnych władz Adwokatury i prezesa NRA adw. Przemysława Rosatiego, dla którego uregulowanie tej kwestii jest jednym z priorytetów tej kadencji.

Adw. Stęchły zaznacza, że prace nad tymi zmianami trwają od 2021 r.

Aby sprostać unijnym wymogom, należy zachować odpowiednie procedury wprowadzania zmian.

W tym celu przeprowadzono badania - trwające od kwietnia do października 2022 r. - na reprezentatywnej grupie adwokatów, jak i potencjalnych i byłych klientów.

Dopiero na tej podstawie przygotowano projekt zmian.

Adw. Stęchły przewiduje, że rynek reklamy zostanie otwarty dla adwokatów przy zachowaniu ograniczeń wynikających z ogólnych norm etycznych.

Gotowy projekt zmian zostanie przedstawiony i prawdopodobnie przyjęty na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w maju 2023 r.

Zachęcamy do lektury wywiadu ([przejdź do rozmowy na stronie rp.pl](#))

- ✓ Prace nad zmianami w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu w zakresie reklamy i informacji handlowej są na finiszu.
- ✓ Prace nad tymi zmianami trwają od 2021 r.
- ✓ Aby sprostać unijnym wymogom, należy zachować odpowiednie procedury wprowadzania zmian.
- ✓ W tym celu przeprowadzono badania - trwające od kwietnia do października 2022 r. - na reprezentatywnej grupie adwokatów, jak i potencjalnych i byłych klientów.
- ✓ Dopiero na tej podstawie przygotowano projekt zmian. Rynek reklamy zostanie otwarty dla adwokatów przy zachowaniu ograniczeń wynikających z ogólnych norm etycznych.
- ✓ Gotowy projekt zmian zostanie przedstawiony i prawdopodobnie przyjęty na posiedzeniu plenarnym Naczelnej Rady Adwokackiej w maju 2023 r.
- ✓ Stopień zaawansowania tych prac, to efekt determinacji obecnych władz Adwokatury i prezesa NRA adw. Przemysława Rosatiego, dla którego uregulowanie tej kwestii jest jednym z priorytetów tej kadencji.

www.adwokatura.pl

Adw. Przemysław Stęchły,
przewodniczący Zespołu do opracowania
opracowania projektu zmian w ZZEiGZ

Adwokatura Ukrainie - w rocznicę wybuchu wojny

- 24 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska rozpoczęła agresję zbrojną w Ukrainie.
- Adwokatura Polska od pierwszego dnia wojny rozpoczęła długofalową akcję pomocy prawnej i materialnej uchodźcom, uciekającym przed konfliktem zbrojnym.
- Zbiórki samorządowe przeznaczone były na pomoc ukraińskim dzieciom, które w Polsce schroniły się przed wojną - w 2022 r. zebrano 200 tys. zł i 20 ton darów.
- Międzysamorządowa zbiórka, rozpoczęta z inicjatywy NRA w 2023 r., przeznaczona jest na odbudowę szpitala w ukraińskim Izium.
- NRA współpracuje z podmiotami gromadzącymi informacje o dowodach zbrodni wojennych dokonywanych w Ukrainie.
- Samorząd adwokacki przeprowadził szereg bezpłatnych szkoleń i warsztatów dla adwokatów i aplikantów adwokackich udzielających pomocy prawnej uchodźcom.
- NRA wydała bezpłatny „Poradnik adwokata - Prawo migracyjne” przeznaczony dla prawników pomagających obywatelom Ukrainy.
- NRA podjęła się także współpracy przy tworzeniu Szkoły Prawa Ukraińskiego w ramach Wydziału Prawa i Administracji Uczelni Łazarskiego w Warszawie.
- Adwokatura podejmuje też działania na rzecz Ukrainy na forum europejskich stowarzyszeń prawniczych, w tym doprowadziła do zawieszenia rosyjskiego samorządu adwokackiego przy CCBE.
- Prezes NRA, adw. Przemysław Rosati, dziękuje wszystkim zaangażowanym w działania pomocowe.

Podziękowania

To był intensywny i obfitujący w nowe wyzwania rok – podkreśla adw. Przemysław Rosati, prezes NRA. – Dzięki spontanicznej reakcji adwokatów i aplikantów adwokackich oraz natychmiastowej i koordynującej aktywności samorządu adwokackiego, uciekający przed wojną obywatele Ukrainy, w tym w większości kobiety i dzieci, otrzymali konieczną pomoc prawną i materialną. Zdaliśmy egzamin nie tylko z rozumienia misji naszego zawodu – by odpowiadać na wołanie o pomoc każdego potrzebującego, ale także ten najważniejszy egzamin – z człowieczeństwa.

Zwyczajnie, po ludzku, otworzyliśmy serca, portfele i domy dla tych, których dotknął terror wojny.

Dziś, w rocznicę wybuchu wojny w Ukrainie, składam serdeczne podziękowania wszystkim zaangażowanym w pomoc ofiarom tej wojny, w tym uchodźcom do naszego kraju. Przede wszystkim adwokatom i aplikantom adwokackim, którzy pomagali na miarę swoich możliwości, indywidualnie i bezinteresownie.

Dziękuję za poświęcony – często kosztem pracy we własnej kancelarii – czas, włożony trud i ofiarność.

24 lutego 2022 r. - dzień pierwszy

Już 24 lutego 2022 r. - wieczorem - Naczelna Rada Adwokacka zebrała się na nadzwyczajnym posiedzeniu plenarnym online.

Przez aklamację podjęto uchwałę, w której NRA stanowczo potępiła agresję militarną Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę oraz zaapelowała do władz Rzeczypospolitej Polskiej o podjęcie wszelkich właściwych oraz solidarnych ze wspólnotą międzynarodową działań, mających na celu przerwanie agresji militarnej Federacji Rosyjskiej na niepodległą Ukrainę oraz zmierzających do niezwłocznego zakończenia konfliktu zbrojnego.

NRA zaapelowała również do władz RP o podjęcie wszelkich niezbędnych i koniecznych działań, w tym wynikających z prawa międzynarodowego, których celem będzie stworzenie systemowej pomocy dla osób dotkniętych skutkami działań wojennych.

Naczelna Rada Adwokacka zwróciła się do adwokatów i aplikantów adwokackich o zaangażowanie w pomoc prawną oraz humanitarną na rzecz osób dotkniętych skutkami działań wojennych, organizowaną i koordynowaną przez organy Adwokatury oraz organy izb adwokackich, a także o udzielanie indywidualnego wsparcia ofiarom konfliktu wojennego.

W uchwale NRA zwraca się także do środowiska prawniczego w Polsce o udzielenie wsparcia ofiarom działań wojennych wywołanych przez Federację Rosyjską na terenie niepodległej Ukrainy.

Adwokatura Polska wyraziła solidarność z obywatelami Ukrainy, a także wszystkimi ofiarami tej wojny.

W osobnej uchwale Adwokatura Polska wyraziła solidarność z Adwokatą Ukrainą oraz zadeklarowała gotowość niesienia pomocy. Ta uchwała również została podjęta przez aklamację.

Podczas posiedzenia NRA omówiono też systemowe działania organów Adwokatury i organów izb adwokackich w związku z zaistniałą sytuacją. Adwokaci podkreślali konieczność koordynacji pomocy prawnej. Zdecydowano o przygotowaniu instrukcji dla adwokatów z zakresu pomocy prawnej uchodźcom.

Zwrócono uwagę na konieczność zmian prawnych związanych ze zmianą sposobu wydawania wiz do Polski dla obywateli Ukrainy.

NRA postanowiła również nawiązać współpracę z ambasadą ukraińską, środowiskami ukraińskimi na terenie Polski, organizacjami pozarządowymi, a także z wydziałami filologii ukraińskiej polskich uczelni wyższych, w celu wsparcia tłumaczenia pomocy prawnej.

W dalszej kolejności Adwokatura postanowiła nawiązać również współpracę z ośrodkami pomocy uchodźcom.

Ponadto NRA postanowiła zorganizować zbiórkę dla dzieci z Ukrainy.

Koordinacja pomocy prawnej w całym kraju

Efektem nadzwyczajnego posiedzenia plenarnego NRA było powołanie 24 izbowych koordynatorów pomocy prawnej dla Ukraińców uciekających przed wojną do Polski – pełna lista gotowa była w mniej niż dwa dni.

Dziekani poszczególnych okręgowych rad adwokackich wyznaczyli koordynatorów, lista z zamiarami kontaktowymi została opublikowana na stronie adwokatura.pl, a także na social mediach: Facebook, Instagram (plansze), LinkedIn.

Listę znaleźć można było także na portalu prawo.pl, o działaniach poszczególnych izb i całej adwokatury informowały ogólnopolskie i lokalne media.

Działania Prezesa NRA

Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Przemysław Rosati, w imieniu Adwokatury Polskiej w pierwszych dniach wojny w Ukrainie odbył szereg spotkań i zawarł kilka porozumień dla usprawnienia działań pomocowych oraz uproszczenia procedur.

25 i 26 lutego Prezes NRA spotkał się online z izbowymi koordynatorami pomocy prawnej dla Ukraińców.

25 lutego, w imieniu NRA, adw. Przemysław Rosati podpisał porozumienie o współpracę z organizacjami: Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacja Lewiatan i Polskie Forum HR - Związek Pracodawców. Obywatele Ukrainy potrzebują nie tylko wsparcia prawnego, ale także pomocy w znalezieniu pracy. Dane kontaktowe do koordynatorów tej pomocy po stronie organizacji pracodawców zostały przesłane do izbowych koordynatorów pomocy prawnej Adwokatury.

26 lutego (sobota), Prezes NRA rozmawiał z wiceministrami sprawiedliwości Sebastianem Kaletą i Marcinem Romanowskim w sprawie udzielania pomocy prawnej obywatelom Ukrainy, przybywającym do Polski z powodu konfliktu wojennego w swoim kraju, a także o możliwości wykorzystania w tym celu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

26 lutego, rozmawiał z Anną Wójcik, dyrektor Biura Prezesa Rady Ministrów, na temat gotowości samorządu adwokackiego do udzielania pomocy prawnej obywatelom ukraińskim oraz wsparcia działań rządu polskiego w zakresie pomocy osobom przybywającym do Polski w wyniku konfliktu wojennego w Ukrainie.

27 lutego, zwrócił się z apelem o niezwłoczne podjęcie działań zmierzających do udzielania czasowej ochrony cudzoziemcom masowo

przybywających do Polski z Ukrainy do Premiera RP, Mateusza Morawieckiego. Czasowa ochrona pomaga w legalizacji pobytu uchodźców, w tym także w znalezieniu przez nich zatrudnienia.

28 lutego, Prezes NRA wziął udział w spotkaniu online z wiceministrem sprawiedliwości Marcinem Romanowskim oraz dyrektorem Departamentu Strategii i Funduszy Europejskich Michałem Sopińskim - w ramach tego departamentu działa Wydział Nieodpłatnej Pomocy Prawnej i Poradnictwa Obywatelskiego. Rozmowa dotyczyła udzielania pomocy prawnej obywatelom ukraińskim, którzy przybywają do Polski z powodu konfliktu wojennego w Ukrainie oraz możliwości wykorzystania na rzecz tej pomocy punktów nieodpłatnej pomocy prawnej.

Pomoc materialna dla dzieci uchodźców

Adwokatura Polska włączyła się w humanitarną pomoc obywatelom Ukrainy także poprzez środowiskową zrzutkę pieniężną na portalu zrzutka.pl pod hasłem Adwokatura Polska dla Ukrainy.

Zebrane fundusze - 200 tys. zł - zostały przekazane w czerwcu 2022 r. Fundacji UNaweza, pomagającej ukraińskim dzieciom przebywającym w Polsce po ucieczce z terenów ogarniętych wojną.

Z zebranych przez Adwokatę środków Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego Jedno Serce, we współpracy z Fundacją UNaweza, zorganizowało wyjazd terapeutyczno-wakacyjny dla dzieci, które znalazły w Polsce schronienie przed wojną w Ukrainie. Na wakacje wyjechało 130 dzieci.

Wyjazd terapeutyczny to jeden z kilku celów zrealizowanych dzięki zbiórce adwokackiej. Pieniądze przekazane przez NRA Fundacja UNaweza przeznaczyła również na:

- Czynnosc za dom dla ukraińskiej wielodzietnej rodziny zastępczej - 12 miesięcy
- Zakup busa do wykorzystania dla rodzin zastępczych z Ukrainy
- Zakup voucherów ubraniowych i spożywczych
- Doposażenie ukraińskich dzieci w sprzęt

Adwokaci dzieciom uchodźców

Już 26 lutego 2022 r. rozpoczęła się wewnątrzsamorządowa zbiórka pod hasłem „Adwokaci dzieciom uchodźców”. Zbiórkę darów dla ukraińskich dzieci organizowali koordynatorzy Komisji Wizerunku z 24 izb adwokackich w Polsce. Koordynatorem ogólnopolskim była adw. Agnieszka Aleksandruk-Dutkiewicz. Dary zbierano według list zgłaszanych przez ośrodki przyjmujące i opiekujące się ukraińskimi matkami i dziećmi uciekającymi przed terrorem wojny, a także przez pograniczników. W ciągu miesiąca zebrano i przetransportowano do **ośrodków dla cudzoziemców, domów dziecka przyjmujących ukraińskie dzieci w Polsce oraz do samej Ukrainy 20 ton darów.**

Akcja spotkała się z ogromnym i hojnym odzewem. Do współpracy z samorządem adwokackim włączyły się także firmy transportowe, Wydział Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, przedstawiciele innych samorządów i zawodów zaufania publicznego oraz mieszkańcy z terenów poszczególnych izb adwokackich.

Z ogólnopolską koordynatorką akcji, adw. Aleksandruk-Dutkiewicz, współpracował komendant Związku Harcerstwa Polskiego w Przemyślu, przekazując na bieżąco informacje o tym, czego najbardziej potrzeba osobom przekraczającym polsko-ukraińską granicę i jakiego rodzaju produkty dla dzieci są poszukiwane.

Kilka wypełnionych po dach tirów dotarło do konkretnych ośrodków w Polsce, m.in. do domu dziecka w Dusznik Zdroju, do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej nr 5 w Pabianicach, Fundacji Happy Kids w Łodzi, punktu recepcyjnego w Zespole Szkół w Horodle, Internatu Zespołu Szkół nr 3 w Piasecznie, Wolskiego Centrum Kultury Fundacji Droga w Gdańsku.

Dary zebrane w adwokackich izbach białostockiej i gdańskiej zostały przewiezione na Ukrainę - w okolice i do samego Kijowa.

To była druga zbiórka dla dzieci uchodźców zorganizowana przez Komisję Wizerunku NRA - pierwsza skierowana była dla dzieci uchodźców przekraczających granicę polsko-białoruską i

dzieci afgańskich.

Pomoc w odbudowie szpitala w Izium

Na początku 2023 r. Naczelna Rada Adwokacka zainicjowała i zaprosiła do współpracy samorządy zrzeszone w Porozumieniu Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego do zbiórki pieniężną na rzecz odbudowy szpitala w Izium w Ukrainie.

Zbiórka prowadzona jest na portalu zrzutka.pl: <https://zrzutka.pl/zygdc2> pod hasłem: „Razem odbudujemy szpital w Izium – Samorządy Zawodów Zaufania Publicznego dla Ukrainy”.

Centralny Szpital Miejski w Izium był największą placówką medyczną w okupowanym obwodzie charkowskim. Podczas zdobywania miasta przez wojska rosyjskie zniszczono cztery bloki operacyjne i intensywnej terapii, zniszczono lub skradziono sprzęt medyczny. Obecnie instytucja pracuje na 10% możliwości.

Do Naczelnej Rady Adwokackiej zwrócił się pan Wiaczesław Wojnarowski, konsul generalny Ukrainy w Krakowie, z prośbą o wsparcie inicjatywy Pierwszej Damy Ukrainy, pani Ołeny Zeleńskiej, w sprawie zebrania funduszy na odbudowę szpitala. NRA wystąpiła do osiemnastu samorządów zawodów zaufania publicznego, zrzeszonych w Porozumieniu Samorządów Zawodów Zaufania Publicznego, o włączenie się we wspólną zbiórkę pieniężną na ten cel.

Razem możemy więcej

Tak jak w przypadku zbiórki na odbudowę ukraińskiego szpitala w Izium, w pomaganiu ukraińskim uchodźcom ważna jest współpraca.

Razem z Naczelną Radą Lekarską wiosną 2022 r. Naczelna Rada Adwokacka zachęcała do oddawania krwi dla ofiar konfliktu zbrojnego w Ukrainie.

Wspólna inicjatywa Prezesa NRA i Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych zaowocowała uruchomieniem **Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej**.

Prawnicy ze wszystkich samorządów prawniczych oraz innych organizacji, a także tłumacze znający język ukraiński, zostali

zaproszeni do współpracy z Centrum w charakterze wolontariatu.

Adres strony internetowej Centrum: www.prawnicyukrainie.pl.

Centrum Koordynacji Pomocy Prawnej powstało, by udzielać w Polsce pomocy prawnej pro bono osobom poszkodowanym wojną w Ukrainie. Działa poprzez ogólnopolską infolinię - +48 800 088 544 - oraz ulokowane w całym kraju punkty informacji prawnej.

Wsparcia w rozwiązywaniu problemów prawnych udzielają eksperci-wolontariusze - adwokaci, radcy prawni oraz przedstawiciele wszystkich zawodów i stowarzyszeń prawniczych oraz prawnicy organizacji pozarządowych.

Centrum będzie działać tak długo, jak długo Ukrainkom i Ukraińcom, szukającym w Polsce bezpiecznego schronienia, potrzebna będzie pomoc prawna.

Interwencje międzynarodowe

Na początku marca 2022 r. Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej zaapelowało do organizacji humanitarnych - Polskiego Czerwonego Krzyża, Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy oraz do Sergeya Andreeva, ambasadora Federacji Rosyjskiej w Polsce, o jak najszybsze stworzenie korytarza humanitarnego dla ewakuacji ludności cywilnej i rannych z terenów oblężonych, objętych działaniami wojennymi w Ukrainie - szczególnie kobiety i dzieci, osoby w podeszłym wieku, starców, osoby z niepełnosprawnością i chorych. Uchwałę w tej sprawie Prezydium NRA podjęło przez aklamację.

28 marca prawnicy zaapelowali o udział Polski w postępowaniach przed sądami europejskimi i międzynarodowymi, dotyczących inwazji Rosji na Ukrainę. Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Komornicza oraz Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” i Stowarzyszenie Prokuratorów „Lex Super Omnia” podpisały apel w tej sprawie skierowany do Ministra Spraw Zagranicznych, prof. dr. hab. Zbigniewa Rau oraz Ministra ds. Unii Europejskiej Konrada Szymańskiego. Prawnicy zaoferowali przy tym wsparcie merytoryczne i prawne środowisk prawniczych. W imieniu Naczelnej Rady Adwokackiej pismo to podpisał adw. Przemysław Rosati, prezes NRA.

Na wniosek delegacji Adwokatury Polskiej, 25 lutego 2022 r., podczas Standing Committee CCBE, podjęto stanowisko potępiające atak Rosji na Ukrainę.

5 kwietnia Prezydium NRA apelowało o powołanie niezależnej od instytucji rządowych delegacji przedstawicieli samorządów adwokatów i lekarzy z państw europejskich, w celu zabezpieczenia i utrwalenia dowodów zbrodni w Ukrainie. To była reakcja na informacje o ofiarach cywilnych odnalezionych po wycofaniu się wojsk rosyjskich na terenie Ukrainy, w tym w szczególności w

okolicach miejscowości Bucza.

Adwokaci tłumaczyli, że zasadnym jest, aby w badaniu i dokumentowaniu tych czynów, niezależnie od organów Policji i Prokuratury Ukrainy, uczestniczyli także przedstawiciele niezależnych samorządów zawodowych adwokatów i lekarzy. Adwokaci nie wykluczali, aby w skład delegacji wchodził również adwokaci rosyjscy.

Adwokatura Polska wspiera także Project Sunflower, którego celem jest gromadzenie informacji o dowodach zbrodni popełnianych w czasie wojny w Ukrainie oraz o ofiarach tych przestępstw. Projekt ten ma stanowić uzupełnienie działań organów państwowych lub ewentualnie trybunałów międzynarodowych powołanych do ścigania i orzekania w sprawach zbrodni wojennych, wojny przeciwko ludzkości, ludobójstwa, agresji lub innych poważnych naruszeń praw człowieka, związanych z inwazją Rosji na Ukrainę.

W kwestii gromadzenia dowodów zbrodni wojennych, popełnianych przez rosyjskich żołnierzy w Ukrainie, NRA nawiązuje współpracę także z Public International Law & Policy Group. To międzynarodowa kancelaria prawna, która pro bono świadczy pomoc w zakresie m.in. wyjaśniania zbrodni wojennych. Ma bogate doświadczenia w zbieraniu dokumentacji zbrodni wojennych na Bałkanach, w Sudanie i Rwandzie. Obecnie zbierane są dowody związane z wojną w Ukrainie.

W grudniu 2022 r. adw. Bartosz Grohman, wiceprezes Naczelnej Rady Adwokackiej, spotkał się w Krakowie z Konsulem Generalnym Ukrainy, Panem Wiaczesławem Wojnarowskim i przekazał mu listę adwokatów gotowych świadczyć usługi prawne obywatelom Ukrainy w Polsce.

Naczelna Rada Adwokacka oraz Okręgowe Rady Adwokackie włączyły się także do zbiórki koordynowanej przez CCBE na rzecz generatorów prądu dla ukraińskich prawników.

16 lutego 2023 r. **Polska delegacja do CCBE (Rady Adwokatów i Stowarzyszeń Prawniczych Europy) wezwała do pozbawienia samorządu adwokackiego z Rosji statusu obserwatora w tej Radzie.** Pod stanowiskiem podpisali się: adw. Przemysław Rosati, prezes NRA, adw. Bartosz Grohman, wiceprezes NRA, adw. Wojciech Bagiński, przewodniczący Komisji do spraw Zagranicznych NRA, r.pr. Włodzimierz Chróścik, prezes KIRP oraz r.pr. Piotr Chrzczonowicz, przewodniczący Komisji Zagranicznej KRRP. **CCBE podjęła decyzję o zawieszeniu rosyjskiego samorządu adwokackiego w funkcji obserwatora CCBE.**

Bezpłatne szkolenia i materiały dla prawników

Ważnym elementem organizacji pomocy prawnej są szkolenia przygotowywane zarówno na poziomie Naczelnej Rady Adwokackiej – dzięki działaniom Komisji Praw Człowieka – jak i na poziomie okręgowych rad adwokackich. Szkolenia dotyczące prawa uchodźców, prawa emigracyjnego, warunków pobytu w Polsce, praw dziecka w czasie wojny.

Szkolenia są nagrywane i decyzją Prezesa NRA udostępniane dla wszystkich prawników – można je obejrzeć na stronie e-Palestry w zakładce Wykłady wideo.

W maju 2022 r. Naczelna Rada Adwokacka oraz Komisja Praw Człowieka NRA oddały w ręce adwokatów i aplikantów adwokackich obszerne opracowanie nowych przepisów migracyjnych.

„Poradnik adwokata - Prawo migracyjne” przeznaczony jest dla prawników pomagających obywatelom Ukrainy, którzy uciekli przed wojną, ale również innym uchodźcom szukającym schronienia w Polsce.

Poradnik jest pracą zbiorową, autorkami są: adw. Karolina Kubista, r.pr. Paulina Biskup, adw. Małgorzata Jaźwińska, adw. Justyna Wróbel, adw. Urszula Skonecka oraz adw. Monika Walancik. Publikacja w formie pliku pdf jest dostępna na stronie www.adwokatura.pl. ([link do poradnika](#))

3 czerwca 2022 r. NRA podpisała umowę o współpracy z Uczelnią Łazarskiego w Warszawie, podejmując się także współpracy przy tworzeniu Szkoły Prawa Ukraińskiego w ramach Wydziału Prawa i Administracji tej Uczelni.

Spotkania ze świadkami wojny

Podczas posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej 12 marca 2022 r. gośćmi byli adwokaci z Ukrainy – adw. Larysa Merkulova i Sergii Selivanov, połączono się również zdalnie z adwokatami – członkami rady adwokackiej, przebywającymi w Kijowie. Mówili oni o sytuacji w kraju oraz o najpilniejszych potrzebach, o tym, że wielu ukraińskich adwokatów działa obecnie w obronie terytorialnej i w wojsku.

Delegacja Adwokatury Ukraińskiej była też gościem Prezydium NRA 7 lipca 2022 r. Z członkami Prezydium spotkali się: prezes Ukraińskiej Izby Adwokackiej – adw. Lydia Izowitowa, adw. Ihor Kolesnikov, sekretarz i adw. Iryna Vasyluk, kierownik Centrum Studiów Adwokackich i Prawniczych UNBA.

Wyrazili wdzięczność za okazaną przez Polaków pomoc. Prezes ukraińskiej adwokatury podkreślała ogromne wsparcie, jakie adwokaci z całego świata okazali adwokatom ukraińskim. W żadnej innej profesji nie okazano tyle zawodowej solidarności.

Następnie prezes Izowitowa przekazała medal „Obrońca Adwokatury Ukraińskiej” prezesowi NRA. Prezes Rosati powiedział, że odbiera odznaczenie w imieniu wszystkich adwokatów i aplikantów adwokackich, którzy zaangażowali się w pomoc Ukrainie po wybuchu wojny w lutym 2022 roku. Adwokaci i aplikanci dali piękne świadectwo solidarności i empatii w tych trudnych czasach.

Z przejmującymi relacjami świadków tego, co dzieje się w Ukrainie zapoznali się także uczestnicy międzynarodowej konferencji w Krakowie 21 października 2022 r. Konferencja pt. „Niezależna Adwokatura filarem praworządności” została zorganizowana w ramach Pierwszego Międzynarodowego Forum Adwokatury.

Adwokaci dzieciom uchodźców

**Adwokatura Ukrainie
działania pomocowe
od 24 lutego 2022**

Apel prawników polskich w rocznicę wybuchu wojny w Ukrainie

- Potępiamy tę wojnę - Domagamy się sprawiedliwego pokoju
- To apel, z którym wystąpili polscy prawnicy w rocznicę wybuchu wojny w Ukrainie.

Postulaty z apelu:

- Nie zgadzamy się na łamanie przez Rosję Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, która

- powstała jako odpowiedź na tragedię jaką była II Wojna Światowa.
- Potępiamy zbrodnie w Buczy, Mariupolu i dziesiątkach innych miejsc na ziemi ukraińskiej.
  - Potępiamy okupację terenów należących do Ukrainy.
  - Żądamy – w imię fundamentalnych wartości, zapisanych w Europejskiej Konwencji Praw Człowieka - przestrzegania międzynarodowych traktatów i konwencji.
  - Żądamy odnalezienia i osądzenia sprawców zbrodni wojennych przez trybunał karny ds. zbrodni i agresji lub przez działający Międzynarodowy Trybunał Karny.
  - Żądamy zadośćuczynienia ofiarom cywilnym i ich rodzinom oraz żołnierzom, których prawa wynikające z konwencji genewskich zostały złamane.
  - Żądamy sprawiedliwości.

Do apelu dołączyli przedstawiciele Adwokatury:

adw. Przemysław Rosati, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie, adw. dr Katarzyna Wiśniewska, adw. Michał Wawrykiewicz, adw. Sylwia Gregorczyk-Abram, adw. Natalia Klima-Piotrowska, adw. Paulina Kieszowska-Knapik, apl. adw. Michał Terebecki, apl. adw. Piotr Czapla, apl. adw. Maria Salawa

[\(czytaj apel w języku ukraińskim\)](#)

[\(czytaj apel w j. polskim\)](#)

Udział NRA w senackich pracach nad nowelizacją Kodeksu postępowania cywilnego

- **Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher , wicedyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych przy NRA, reprezentowała Naczelną Radę Adwokacką we wspólnym posiedzeniu Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji, które odbyło się w Senacie RP 17 lutego 2023 r.**
- **Przedmiotem posiedzenia było rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 909, druki sejmowe nr 2650, 2907 i 2907-A oraz druk senacki nr 905, druki sejmowe nr 2860, 2954 i 2954-A).**

Pani Mecenasa zwróciła uwagę na ryzyko związane z proponowaną nowelizacją przepisu art. 83 § 3 k.p.c., umożliwiającą pełnienie funkcji pełnomocnika w sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka oraz o roszczenia alimentacyjne przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.

Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher odniosła się również do proponowanej zmiany przepisu art. 118 § 2 k.p.c., znacznie rozszerzającej zakres czynności, do których uprawniony jest pełnomocnik z urzędu. Wskazano, że sposób sformułowania tego przepisu może spowodować wątpliwości interpretacyjne co do zakresu umocowania.

Podczas spotkania przedstawiono również stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w odniesieniu do projektowanych zmian wprowadzających przepisy rozporządzenia Rady UE nr 2009/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r., dotyczące m.in. spraw o wydanie dziecka w trybie Konwencji haskiej oraz

uznawania i wykonywania orzeczeń wydanych w państwach członkowskich UE.
Zmiany te mają na celu usprawnienie postępowań rodzinnych o charakterze transgranicznym.

Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej przedstawił swoje stanowisko w sprawie proponowanych zmian w Kodeksie postępowania cywilnego oraz innych ustaw.

Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher, wyraziła obawy związane z niektórymi z proponowanych zmian, wskazując na ryzyko dla stron postępowania oraz potencjalne wątpliwości interpretacyjne.

- Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher, wicedyrektor Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych NRA, reprezentowała Naczelną Radę Adwokacką we wspólnym posiedzeniu Komisji Ustawodawczej oraz Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji w Senacie. Przedmiotem posiedzenia było rozpatrzenie ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego.
- Pani Mecenas zwróciła uwagę na ryzyko związane z proponowaną nowelizacją przepisu art. 83 § 3 k.p.c., umożliwiającą pełnienie funkcji pełnomocnika w sprawach o ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka oraz o roszczenia alimentacyjne przez przedstawicieli organizacji pozarządowych.
- Adwokat Agata Koschel-Sturzbecher odniosła się również do proponowanej zmiany przepisu art. 118 § 2 k.p.c., znacznie rozszerzającej zakres czynności, do których uprawniony jest pełnomocnik z urzędu.
- Zaprezentowała stanowisko Naczelnej Rady Adwokackiej w odniesieniu do projektowanych zmian wprowadzających przepisy rozporządzenia Rady UE nr 2009/1111 z dnia 25 czerwca 2019 r., dotyczące m.in. spraw o wydanie dziecka w trybie Konwencji haskiej oraz uznawania i wykonywania orzeczeń wydanych w państwach członkowskich UE. Zmiany te mają na celu usprawnienie postępowań rodzinnych o charakterze transgranicznym.

ADWOKATURA
POLSKA

www.adwokatura.pl

Izby adwokackie zaangażowane w Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przesłaniem

Trwa Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przeszestępstwem, w tym roku wyznaczony na 20-26 lutego. Inicjatywa nawiązuje do Międzynarodowego Dnia Ofiar Przeszestępstw, który przypada 22 lutego.

Idea obchodów „Tygodnia Pomocy Ofiarom Przeszestępstw” powstała w roku 2000 w Ministerstwie Sprawiedliwości. Celem inicjatywy jest zwrócenie szczególnej uwagi na potrzeby i prawa osób pokrzywdzonych przeszestępstwem.

Idea ta związana jest z obchodzonym w dniu 22 lutego Międzynarodowym Dniem Ofiar Przeszestępstw. W Polsce dzień ten został ustanowiony Dniem Ofiar Przeszestępstw na mocy ustawy z dnia 12 lutego 2003 r. o ustanowieniu 22 lutego Dniem Ofiar Przeszestępstw (Dz. U. nr 59 poz. 517).

W organizację obchodów, oprócz Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej, włączają się również asystenci sędziów, referendarze, adwokaci, radcowie prawni, aplikanci, psychologodzy, kuratorzy sądowi i policjanci. Pełnią oni dyżury, podczas których udzielają informacji prawnej.

Izby Adwokackie, które włączyły się w Tydzień, podają na swoich stronach internetowych listy adwokatów dyżurujących i ich telefony.

Okręgowa Rada Adwokacka w Białymstoku: ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Bielsku-Białej ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Częstochowie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Gdańsku: ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Katowicach ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Kielcach ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Koszalinie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Krakowie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Łodzi ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Olsztynie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Opolu ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Radomiu ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Rzeszowie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Szczecinie ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka w Wałbrzychu ([przejdź do strony](#))

Okręgowa Rada Adwokacka we Wrocławiu ([przejdź do strony](#))

Dziecko to nie procedura - konferencja 10-11 marca w Lublinie

Naczelna Rada Adwokacka wraz z Komisją Praw Człowieka przy NRA, Okręgowa Rada Adwokacka w Lublinie oraz Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie wraz z Sekcją Praw Dziecka, zapraszają na konferencję pt. „Dziecko to nie procedura - podmiotowość dziecka w postępowaniach prawnych”. Konferencja odbędzie się w dniach 10-11 marca 2023 r. w Lublinie.

Wydarzenie zostało objęte Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Lublina dr Krzysztofa Żuka. Partnerem Wydarzenia jest Miasto Lublin Europejska Stolica Młodzieży 2023.

Konferencję patronatem objęły: Wydawnictwo C.H. Beck, Wolters Kluwer i prawo.pl

Konferencja odbędzie się w siedzibie ORA w Lublinie przy Al. Racławickich 8.

Warsztaty dla adwokatów – 10 marca 2023 roku w godzinach 16:00-19:00 (można uczestniczyć tylko w jednym z warsztatów, odbywają się one równolegle):

„Dziecko – świadek szczególnie wrażliwy” – prowadząca sędzia Anna Maria Wesołowska
„Opiniowanie sądowo-psychologiczne w sprawach rodzinnych” – prowadzący psychologowie: Agnieszka Haś i Tomasz Rajtar – Instytut Ekspertyz Sądowych im. Prof. dr. Jana Sehna w Krakowie.
„Dziecko w mediacji” – prowadzące adw. Marta Chmielewska i psycholożka Marzena Mawricz
Konferencja – 11 marca 2023 roku w godzinach 10:00-15:00.

Program:

10-10.30 – powitanie

Prezes NRA, Dziekan ORA Lublin, Dziekan ORA Warszawa, Przewodnicząca Komisji Praw Człowieka przy NRA, Przewodnicząca Sekcji Praw Dziecka przy ORA Warszawa

10.30-11.15 – wykład wprowadzający: „Sprawa rodzinna w sądzie, zachowanie dorosłych – perspektywa dziecka/nastolatka” – prowadzący Filip Małek

11.15-12.15 – panel dyskusyjny – „Adwokat jako reprezentant dziecka w procedurach prawnych”

sędzia Anna Maria Wesołowska,
adw. Anna Wieczorek-Poleszak
r.pr. Adam Chmura

psycholożka Marta Szczodrak
adw. Małgorzata Kowalczyk
moderacja: adw. Marek Karczmarzyk

12.15-12.45 przerwa kawowa

12.45-13.30 – wykład „Wysłuchanie dziecka w świetle europejskich regulacji i Konwencji Haskiej”
prowadząca sędzia Joanna Guttzeit

13.30-14.45 – panel dyskusyjny – „Nieletni – postępowanie w świetle nowych regulacji”

psycholog dr Marcin Bednarczyk
sędzia Dorota Hildebrand-Mrowiec
prok. Małgorzata Duszyńska
adw. Emilia Naumann
moderacja: adw. Marcin Wolny

15:00 zakończenie konferencji

Zarejestrowani uczestnicy po konferencji otrzymają dostęp do pełnej biblioteki treści autorskich Wydawnictwa C.H.Beck – w formie elektronicznej, czyli na platformie legalis.pl – na okres jednego miesiąca, a także materiały informacyjne o ofercie i możliwości uzyskania bezpłatnego dostępu testowego do LEX Kompas Orzecznicy, jedyne na rynku rozwiązanie które w jednym miejscu gromadzi orzeczenia, ich opracowania oraz linie orzecznicze i dzięki unikalnym funkcjonalnościom skraca czas na research prawniczy nawet o 30%.

Za udział w konferencji przysługują punkty szkoleniowe – **3 punkty za udział w warsztatach oraz 4 punkty szkoleniowe za udział w konferencji w dniu 11 marca 2023 r.**

Warsztaty w dniu 10 marca 2023 r. odbywają się wyłącznie w formule stacjonarnej – rejestracji można dokonać do dnia 9 marca 2023 r., godz. 17, pod poniższym linkiem. Z uwagi na ograniczoną ilość miejsc decyduje kolejność zgłoszeń.

<https://forms.gle/e2ZwDy6qELBej33DA>

UWAGA! Warsztaty odbywają się jednocześnie, zatem prosimy o rejestrowanie się tylko na jeden wybrany warsztat zaznaczając to w formularzu rejestracyjnym:

Konferencja w dniu 11 marca 2023 r. odbywa się w formule hybrydowej – stacjonarnie oraz za

pośrednictwem platformy ZOOM. Celem uczestnictwa w konferencji w formule on-line konieczna jest rejestracja pod poniższym linkiem. Zgłoszenia przyjmujemy do 10 marca 2023 r., godz. 17.

<https://forms.gle/VaO9oPo1koDcrbS77>

([czytaj program w pliku pdf](#))

KONFERENCJA

**DZIECKO TO NIE PROCEDURA.
PODMIOTOWOŚĆ DZIECKA
W POSTĘPOWANIACH
PRAWNYCH**

**10-11 MARCA
LUBLIN**

The poster features a green background with a white torn-paper effect at the bottom. On the right, there is a bronze statue of Lady Justice holding scales and a sword, and a young child in a brown sweater looking up thoughtfully. The bottom section contains various logos of sponsors and partners.

Logos at the bottom of the poster include:

- aijpe ADWOKATURA POLSKA
- aijpe Izba Adwokacka w Lublinie
- aijpe SEKCJA PRAW DZIECKA
- SEKCJA ADWOKACKA W WIELKOPOLSCE
- SEKCJA PRAW DZIECKA
- SEKCJA PRAW DZIECKA
- legalis CHECK
- Wolters Kluwer
- Prawo.pl
- KULSKA STOLICA MŁODZIEŻY
- PROJEKT ENCYKLOPEDII PRAWY WYKONAWCZEJ WARSZAWY
- Lublin
- PATRONAT HONOROWY
- PREZYDENT MIASTA LUBLIN

Transfer kar pozbawienia wolności - wykład 1 marca

Komisja Doskonalenia Zawodowego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej zaprasza na cykl bezpłatnych wykładów dla adwokatów i aplikantów adwokackich na temat Instrumenty UE dotyczące współpracy w sprawach karnych, ze szczególnym uwzględnieniem praw proceduralnych. Kolejny, o temacie: „Transfer kar pozbawienia wolności - wykonywanie kary pozbawienia wolności w innym państwie członkowskim” odbędzie się 1 marca.

Wykładowca: **Dr Matylda Pogorzelska**

Czas trwania: 120 min.

Szkolenie odbędzie się w dniu **01.03.2023 r. w godz. 18.00-20.00**

Za udział w webinarze bądź odsłuchanie całego wykładu można uzyskać 2 punkty szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego.

Dokładne informacje dotyczące wykładu oraz rejestracji na szkolenie znajdują się pod linkiem

<https://nra.e-soa.pl/szkolenia/addZgloszeniaBPClient/28/28>

W celu rejestracji prosimy o wybranie przycisku Jestem członkiem adwokatury a następnie zalogowanie się do Panelu Adwokata. W przypadku braku konta w Panelu prosimy użyć funkcji Pierwsze logowanie dostępnej na dole wyświetlonej strony.

Link do spotkania zostanie przesłany osobom zarejestrowanym najpóźniej w dniu wykładu.

Zapisy na wykład przyjmujemy do dnia 28.02.2023 r.

Ilość miejsc ograniczona, decyduje kolejność zgłoszeń.

Wykład będzie prowadzony na żywo, a nadto zostanie nagrany i zamieszczony na stronie samorządu adwokackiego <https://palestra.pl/pl/e-palestra>

Dr Matylda Pogorzelska - adwokat, obecnie pracuje w Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej, gdzie zajmuje się prawem dostępu do sprawiedliwości osób podejrzanych i oskarżonych a także pokrzywdzonych w wyniku przestępstwa. Kierownik projektów badających przestrzeganie praw proceduralnych we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

Wcześniej - asystent sędziego w Europejskim Trybunale Praw Człowieka w Strasburgu i tłumacz publikacji Rady Europy dotyczących praw człowieka.

Bogate Doświadczenie w prowadzeniu wykładów i szkoleń - między innymi w: Uniwersytecie w Białymstoku, Okręgowej Izbie Adwokackiej w Białymstoku, Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Białymstoku, European Judicial Training Network (Europejska Sieć Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości), Europejskiej Akademii Prawa (ERA), Europejskim Instytucie Administracji Publicznej

(EIPA), Agencji Europejskiej promującej szkolenia w dziedzinie ścigania (CEPOL).

Z wyrazami szacunku

adw. Grzegorz Kopeć

Przewodniczący Komisji Doskonalenia Zawodowego Naczelnej Rady Adwokackiej

“ Instrumenty UE dotyczące współpracy w sprawach karnych, ze szczególnym uwzględnieniem praw proceduralnych ”

cykl bezpłatnych wykładów dla adwokatów i aplikantów adwokackich

kolejny wykład

1 marca pod tytułem

ADWOKATURA
POLSKA

**Transfer kar pozbawienia wolności
– wykonywanie kary pozbawienia wolności
w innym państwie członkowskim**

Dobre praktyki cyberbezpieczeństwa - cykl wykładów dla aplikantów

Komisja Aplikacji Adwokackiej Naczelnej Rady Adwokackiej zaprasza aplikantów adwokackich z całego kraju na cykl zdalnych wykładów szkoleniowych w zakresie *Dobrych*

praktyk dotyczących cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata.

W ramach powyższej tematyki zaplanowano następujące wykłady:

Dobre praktyki dotyczące cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata – wprowadzenie.

Prowadzący: adw. Paulina Rzeszut, adw. Przemysław Barchan

Termin: 7 marca 2023 r. (wtorek), godz. 17.00-19.00

Dobre praktyki dotyczące cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata – zalecenia cz. 1.

Prowadzący: adw. Adam Baworowski, adw. Piotr Warchoń

Termin: 15 marca 2023 r. (środa) godz. 17.00-19.00

Dobre praktyki dotyczące cyberbezpieczeństwa w działalności kancelarii adwokackich i pracy adwokata – zalecenia cz. 2.

Prowadzący: adw. Adam Baworowski, adw. Piotr Warchoń

Termin: 22 marca 2023 r. (środa), godz. 17.00-19.00

Szczegóły dotyczące zapisów za pośrednictwem okręgowych rad adwokackich.

*Komisja Aplikacji Adwokackiej NRA
zaprasza aplikantów na cykl
zdalnych wykładów szkoleniowych*

**DOBRE PRAKTYKI DOTYCZĄCE
CYBERBEZPIECZEŃSTWA W DZIAŁALNOŚCI
KANCELARII ADWOKACKICH I PRACY ADWOKATA**

1/ Wprowadzenie

*adw. Paulina Rzeszut, adw. Przemysław Barchan
7 marca 2023 r. (wtorek), godz. 17.00-19.00*

2/ Zalecenia cz. 1

*adw. Adam Baworowski, adw. Piotr Warchoł
15 marca 2023 r. (środa), godz. 17.00-19.00*

3/ Zalecenia cz. 2

*adw. Adam Baworowski, adw. Piotr Warchoł
22 marca 2023 r. (środa), godz. 17.00-19.00*

Deepfake - zagrożenia i zarys ram prawnych

Deepfake - zagrożenia i zarys ram prawnych - to kolejny artykuł Instytutu LegalTech przy Naczelnej Radzie Adwokackiej z zakresu nowych technologii. Tekst przygotowany przez apl. adw. Dominikę Królik.

Deepfake to technika generowania obrazów, dźwięków lub nagrań wideo, oparta na sztucznej inteligencji - zaawansowanej technologii deep learning. Polega na łączeniu i nakładaniu na siebie nieruchomych lub ruchomych obrazów, filmów lub dźwięków. W efekcie zastosowania deepfake można otrzymać niezwykle realistycznie zmanipulowane obrazy i nagrania, z przekonująco odtworzoną mimiką twarzy, głosem i gestykulacją danej osoby.

W Internecie coraz częściej pojawiają się nieprawdziwe wideo wygenerowane z zastosowaniem tej technologii. Deepfake staje się coraz częstszym narzędziem w rękach internautów, służąc do manipulacji wypowiedzi polityków, tworzenia fałszywych wiadomości głosowych, szantażu,

zniesławiania osób czy działania na szkodę przedsiębiorców. Coraz bardziej powszechnym staje się wykorzystywanie wizerunku osób do manipulacji treści pornograficznych, stwarzając tym samym nieodparte wrażenie udziału poszkodowanej osoby w takim klipie audiowizualnym. Zagrożenie wynikające ze stosowania tego algorytmu jest więc wielopłaszczyznowe, a skutki na poziomie psychologicznym, finansowym i społecznym są daleko idące.

Postęp rozwoju technologii wyprzedził ustawodawstwo, tworząc tym samym lukę prawną. Jako profesjonalni pełnomocnicy stajemy przed wyzwaniem ochrony interesów naszych klientów w obliczu braku jednolitych regulacji prawnych, zarówno na płaszczyźnie cywilnej jak i karnej. Odpowiedzialności należy poszukiwać w przepisach prawa autorskiego, cywilnego, karnego, a także prawa ochrony danych osobowych.

W zakresie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnym wykorzystanie oraz modyfikacja utworów naruszają zarówno prawa autorskie osobiste, jak i majątkowe twórcy oryginalnego obrazu, dźwięku czy nagrania wideo skutkując odpowiedzialnością odszkodowawczą oraz karną. Naruszeniem wymienionej ustawy będzie także rozpowszechnianie wizerunku bez zezwolenia osoby na nim przedstawionej.

W tym miejscu płynnie należy przejść do odpowiedzialności za naruszenie dóbr osobistych, uregulowanej w kodeksie cywilnym za naruszenie chociażby prawa do wizerunku, godności, dobrego imienia czy czci, na podstawie której przysługują roszczenia o zadośćuczynienie czy odszkodowanie.

Odpowiedzialność można rozpatrywać także na gruncie ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (przyp.1). Rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, polegające na manipulacji treściami z zastosowaniem deepfake, może wypełniać znamiona nieuczciwej praktyki rynkowej uregulowanej w przepisach ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym.

Wreszcie opisane powyżej działania mogą stanowić znamiona czynów zabronionych określonych w kodeksie karnym takich jak przestępstwo zniesławienia, zniewagi, uporczywego nękania, kradzieży tożsamości, groźby karalnej czy publicznego prezentowania treści pornograficznych.

Należy wspomnieć, że w związku z zaawansowaniem technologii za pośrednictwem której dochodzi do wspomnianych cyberataków, sama identyfikacja podmiotu, który zdarzenia z wykorzystaniem deepfake niejednokrotnie jest obarczona poważnymi trudnościami.

Rozwój technologiczny i złożoność odpowiedzialności prawnej zagadnienia wykorzystania sztucznej inteligencji, w tym deepfake niewątpliwie wymaga jednolitej regulacji. Na poziomie unijnym, stosowanie tej technologii jest jednym z przedmiotów wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (Akt w sprawie sztucznej inteligencji) z którym można zapoznać się na oficjalnych stronach Unii Europejskiej (EUR-Lex) (przyp.2).

Zrozumienie, czym jest i jak działa technologia deepfake pomaga w identyfikacji zagrożeń z nią związanych. W przypadku podejrzenia użycia powyższej technologii należy sprawdzić autentyczność treści i zachować ostrożność podczas korzystania z Internetu i udostępniania prywatnych informacji.

Korzyści płynące z rozwoju technologii są niepodważalne. Natomiast w ślad za rozwojem technologii muszą nadążać zmiany w prawie oraz z podejściem do korzystania z nowych technologii przez użytkowników.

Warto zapoznawać się z dobrymi praktykami dotyczącymi cyberbezpieczeństwa w celu świadomego i bezpiecznego korzystania z nowych technologii. Dokumentem takim służącym do zabezpieczenia interesów kancelarii, a także do ochrony interesów klientów są „Dobre Praktyki Dotyczące Cyberbezpieczeństwa w Działalności Kancelarii Adwokackich i Pracy Adwokata” przygotowanych przez Instytut LegalTech. Wśród zaleceń znajdziemy tam sposoby zabezpieczania sprzętu

elektronicznego, informacji na nim zawartych, w tym zdjęć, a także komunikacji z klientem.

Zastosowanie nawet podstawowych zabezpieczeń może nas uchronić przed wyciekiem informacji, które mogłyby następnie posłużyć do nielegalnych działań, jak np. użycie technologii deepfake w celu stworzenia nieprawdziwego obrazu lub filmu.

Przypisy:

1.A. Michalak, 4.2. Komputerowa modyfikacja właściwości produktu w przekazie reklamowym [w:] Reklama. Aspekty prawne. Nowe wyzwania, red. M. Namysłowska, Warszawa 2022.

2. Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL LAYING DOWN HARMONISED RULES ON ARTIFICIAL INTELLIGENCE (ARTIFICIAL INTELLIGENCE ACT) AND AMENDING CERTAIN UNION LEGISLATIVE ACTS (COM/2021/206 final).

Deepfake - zagrożenia i zarys ram prawnych

Nowe nagrania: Repetytoria Egzaminacyjne 2023 i wykłady dla aplikantów

Naczelna Rada Adwokacka i Komisja Aplikacji Adwokackiej zapraszają do obejrzenia nagrań wykładów i warsztatów:

- nagranych w ramach II Ogólnopolskich Repetytoriów Egzaminacyjnych 2023
- wykładów nagranych w ramach ogólnopolskich dodatkowych zajęć dla aplikantów adwokackich I roku

Nagrania są dostępne - po zalogowaniu - na stronach:

[\(przejdź do nagrań repetytoriów 2023\)](#)

[\(przejdź do nagrań wykładów dla aplikantów adwokackich I roku\)](#)

 REC

Nagrania wideo już na e-Palestra.pl

Repetytoria Egzaminacyjne 2023

Konstrukcja apelacji w sprawach cywilnych – kompendium
(wykład z 9.02.2023 r.)

Apelacja karna (warsztaty z 4.02.2023 r.)

Apelacja karna (wykład 2.02.2023 r.)

Apelacja karna (warsztaty 28.01.2023 r.)

Apelacja karna (wykład z 23.01.2023 r.)

Jak i z czego uczyć się do egzaminu? (wykład z 21.1.2023 r.)

<https://palestra.pl/pl/e-palestra/repetytoria-egzaminacyjne-2023/1>

Nagrania wideo już na e-Palestra.pl

Wykłady dla aplikantów adwokackich

Historia Adwokatury – cz. 1 (wykład z 11.01.2023 r.)

Historia Adwokatury – cz. 2 (wykład z 18.01.2023 r.)

Retoryka. Emisja głosu. Konstrukcja przemówienia adwokackiego (wykład z 1.02.2023 r.)

Historia Adwokatury – cz. 3 (wykład z 8.02.2023 r.)

Organizacja Samorządu Adwokackiego (wykład z 25.01.2023)

<https://palestra.pl/pl/e-palestra/aplikacja-adwokacka/1>

„Smuga światła” - biografia adw. Andrzeja Rościszewskiego

„Smuga światła” autorstwa adw. Ewy Stawickiej to biografia wieloletniego dziekana Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie - adw. Andrzeja Rościszewskiego. Publikacja ukazała się w ramach serii „Biblioteka Palestry”, staraniem Naczelnej Rady Adwokackiej i Biblioteki Palestry, przy współudziale finansowym Ośrodka Badawczego Adwokatury. Wydała ją Wydawnictwo Arche.

1 marca o godz. 18.30, w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie (Al. Ujazdowskie 49), odbędzie się prezentacja książki. Spotkanie poprowadzi adw. dr Katarzyna Gajowniczek-Pruszyńska, wicedziekan ORA w Warszawie.

Na wydarzenie zapraszają: adw. Przemysław Rosati, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adw.

Andrzej Zwara, prezesa Biblioteki Palestry oraz adw. Mikołaj Pietrzak, dziekan ORA w Warszawie.

Biografię uzupełnia zbiór dotąd niepublikowanych, literacko interesujących tekstów na tematy morskie pióra samego jej bohatera.

Adw. Ewa Stawicka jest także autorką książek popularyzujących historię z Temidą w tle, jak również fachowych opracowań z zakresu prawa cywilnego i administracyjnego. Z Andrzejem Rościszewskim współpracowała zawodowo, pływała także w amatorskich rejsach którymi dowodził.

Adw. Andrzej Rościszewski był absolwentem prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Na listę warszawskich adwokatów został wpisany w roku 1957. W latach 1967-1970 był członkiem Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej w Warszawie, w latach 1970-1986 pełnił funkcję wicedziekana ORA w Warszawie i przewodniczył Wojewódzkiemu Zespołowi Wizytatorów. W latach 1989-1995, przez dwie kadencje, był dziekanem ORA w Warszawie. Wieloletni arbiter Sądu Polubownego przy Fundacji Adwokatury Polskiej, a także wykładowca szkolenia aplikantów oraz doskonalenia zawodowego adwokatów.

W stanie wojennym z ramienia Komitetu Prymasowskiego był obrońcą działaczy opozycyjnych. W latach 1989-1991 przewodniczył składowi orzekającemu Społecznej Komisji Pojednawczej mającej na celu przywrócenie praw pracowniczych osobom zwolnionym za działalność związkową, samorządową, przekonania polityczne i religijne. W latach 1993-1994 był koordynatorem prac Społecznej Komisji Konstytucyjnej powstałej do opracowania Obywatelskiego Projektu Konstytucji NSZZ „Solidarność”.

Angażował się w działalność społeczną i charytatywną, był m.in. członkiem Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach, doradcą i pełnomocnikiem Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Służebnic Krzyża, członkiem rad: Krajowej Szkoły Administracji Publicznej, Caritas Polska, Muzeum Kolekcji Jana Pawła II, a także fundacji Episkopatu Polski „Dzieło Nowego Tysiąclecia”.

W 1978 r. otrzymał Złoty Krzyż Zasługi, w 1985 r. Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski, zaś w 2018 r. otrzymał Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. W roku 1995 odznaczony został odznaką „Adwokatura Zasłużonym”, zaś w roku 2006 otrzymał Order Św. Sylwestra przyznany przez papieża Benedykta XVI. W 2010 otrzymał Wielką Odznakę Adwokatura Zasłużonym oraz Medal Pamiątkowy Ministra Sprawiedliwości z okazji 30-lecia powstania „Solidarności”.

W 2015 roku został wybrany przez Sejm VIII kadencji na członka Trybunału Stanu.

Jego pasją było żeglarstwo. W roku 1948 ukończył Państwowe Centrum Wychowania Morskiego w Gdyni. W 1963 roku uzyskał patent jachtowego kapitana żeglugi wielkiej. Organizował rejsy na nie opływanych wcześniej akwenach północnych. Na „Pegazie” odbył rejs w głąb Zatoki Botnickiej, na „Opalu” dotarł do Islandii, a na „Śmiałym” z 9-osobową załogą opłynął po raz pierwszy Islandię z zachodu na wschód. Wyczyn ten przyniósł mu honorową nagrodę „Rejs Roku 1970” I stopnia oraz „Srebrny Sekstant”. W roku 1975 kpt. Rościszewski odbył na „Generale Zaruskim” rejs na Spitsbergen osiągając najdalszy punkt na północy. Relacje z trzech wypraw: na „Pegazie”, „Śmiałym” i „Generale Zaruskim” opisał w książkach podróżniczych, m.in. w „Północnych rejsach”.

Zmarł 16 sierpnia 2019 r.

Ukazał się kolejny numer Palestry Świętokrzyskiej

W numerze 61-62 „Palestry Świętokrzyskiej” przeczytamy m.in. o skardze nadzwyczajnej jako nadzwyczajnym środku zaskarżenia w sprawach karnych adw. dr. Andrzeja Malickiego, laudację dla Stanisława Zabłockiego sędziego SN w stanie spoczynku, z okazji przyznania mu odznaki „Adwokatura Zasłużonym” oraz rozważania prof. dr hab. Małgorzaty Kłys na temat problemu alkoholowego na przestrzeni wieków.

W słowie wstępnym redaktor naczelny adw. Jerzy Zięba napisał:

Mijający, 2022 rok upłynął w cieniu wydarzeń za naszą wschodnią granicą, wciąż trwającej niesprawiedliwej i barbarzyńskiej wojny, cierpień narodu ukraińskiego, ale i dumy z jego bohaterskiej walki w obronie wolności swojego kraju ale też wolnego świata. W obliczu takich wyzwań nikt nie powinien być obojętny, to był czas próby dla naszych ludzkich postaw.

Na myśl przychodzą słowa wiersza Ewy Lipskiej „z jednej łzy może zrodzić się potop ...”. To od naszej wrażliwości i mądrości wielkich tego świata zależą losy tej wojny, zło musi przegrać. O to jest ta walka. Na ten nadchodzący czas potrzeba nam nadziei, która jak to pięknie określił ks. prof. Andrzej Kłoczowski, wyraża odwagę, odwagę dobrego życia w złym świecie.

Pismo dostępne jest zarówno w wersji papierowej jak i elektronicznej pod linkiem:

https://ora.kielce.pl/data/Pliki/131_Palestra_Swi_tokrzyska_nr_61_-_62_grudzie__2022_r..pdf

